Załącznik nr 3
do ogłoszenia o naborze wniosków 1/2017/P

5.a KRYTERIA WYBORU WRAZ Z OPISEM
PODEJMOWANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Wszystkie przyjęte kryteria wyboru są mierzalne i wykluczają dowolność interpretacyjną, co pozwala na niedyskryminującą ocenę wniosków i przejrzystość procedury oceny i wyboru operacji. Określono punkty należne za poszczególny stopień spełnienia kryterium i wskazano możliwe do przyznania punkt y (wagi), wykluczając możliwość przyznawania punktów ułamkowych. Ponadto kryteria zawierają wymogi określone dla Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Kryteria są adekwatne do diagnozy, a ich powiązania zostały opisane. Kryteria premiują operacje przyczyniające się do osiągania celów i wpływają na osiąganie wskaźników produktu i rezultatu, gdyż bezpośrednio się do nich odnoszą. Ocena według kryteriów odbywać się będzie w oparciu o dokumentację wniosku i załączone do niego dokumenty, w tym o wymagane dokumenty potwierdzające spełnienie kryteriów wyboru.

Wagi punktowe, opis sposobu spełnienia i źródeł weryfikacji kryteriów:

L.p.	Treść kryterium	Spełnienie kryterium		Sposób przyznawania wag	Sposób i źródło informacji do weryfikacji kryterium
		Zakres	Należne punkty		
1	Operacja wpłynie pozytywnie na sytuację grup defaworyzowanych na rynku pracy: kobiet, osób do 25 r.ż., osób powyżej 50 r.ż.	Operacja zakłada podjęcie działalności przez osoby należące do co najmniej jednej z grup defaworyzowanych lub zatrudnienie osób należących do grup defaworyzowanych: kobiety, osoby do 25 r.ż. lub osoby powyżej 50 r.ż.	9 pkt	0 pkt lub 9 pkt	Kryterium to odnosi się do elementu diagnozy jakim jest niewystarczająca liczba miejsc pracy oraz istnienie grup o utrudnionym dostępie do rynku pracy, zdefiniowanych jako defaworyzowane. Kryterium premiuje operacje, które przyczynią się w znaczący sposób do osiągnięcia celu ogólnego 2 *Rozwinięta przedsiębiorczość i zwiększone zatrudnienie na obszarze LSR* poprzez zwiększenie liczby miejsc pracy oraz wskaźnika rezultatu liczba utworzonych miejsc pracy dla osób z grup defaworyzowanych. Zatrudnienie oznacza: utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty, na którym zatrudnienie nastąpi na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę. Wnioskodawca gwarantuje utrzymanie miejsca pracy przez co najmniej 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej. W przypadku samozatrudnienia weryfikacja nastąpi na podstawie *Dokumentu tożsamości*. W przypadku zatrudnienia punkty otrzyma wnioskodawca, który wraz z wnioskiem złożył *Zobowiązanie wnioskodawcy do zatrudnienia osoby przynależącej do grupy defaworyzowanej w formie oświadczenia.* **9 punktów otrzyma** operacja zakładająca podjęcie działalności przez osoby należące do co najmniej jednej z grup defaworyzowanych tj. kobiety, osoby do 25 r.ż. lub osoby powyżej 50 r.ż. lub zatrudnienie osób należących do co najmniej jednej z grup defaworyzowanych tj. kobiety, osoby do 25 r.ż. lub osoby powyżej 50 r.ż. W kryterium nie sumuje się punktów za przynależność do więcej niż jednej grupy defaworyzowanej. **0 punktów otrzymuje operacja, która nie spełnia warunków**.

2	Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie turystyki, tworzenia miejsc noclegowych	2A. Przedmiotem podejmowanej działalności gospodarczej są usługi turystyczne	2 pkt	0 pkt lub 2 pkt lub 4 pkt	Punkty za realizację otrzyma operacja, w ramach której prowadzona działalność polega lub będzie polegać na realizacji usług turystycznych i/lub w ramach której zwiększy się liczba miejsc noclegowych dostępnych na obszarze objętym LSR. W tym kryterium odpowiada się na element diagnozy wskazujący na niski poziom zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej w zakresie turystyki i rekreacji wskazujący na konieczność wpływania na rozwój usług turystycznych i tworzenia miejsc noclegowych. Kryterium premiuje operacje, które przyczynią się do osiągnięcia celu ogólnego 1 Rozwinięta turystyka i rekreacja na obszarze objętym LSR. Weryfikacja kryterium nastąpi w oparciu o informacje zawarte we Wniosku o Przyznanie Pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD), oraz będzie miało odzwierciedlenie w Biznesplanie w usługach lub produktach lub towarach oferowanych przez firmę w wyniku realizacji operacji (BIZNESPLAN sekcja III pole 3.2). **Operacja otrzyma 0 lub 2 lub 4 pkt.** **0 punktów otrzymuje operacja, która nie spełni żadnego z warunków**.
		2B. Operacja przewiduje utworzenie miejsc noclegowych	2 pkt		
3	Operacja będzie wpływała pozytywnie na realizację celu ogólnego innego niż ten do którego przypisano przedsięwzięcie, gdyż sprzyja realizacji celu:	3A. Wzmocniony kapitał społeczny na obszarze LSR	5 pkt	0 pkt lub 5 pkt lub 10 pkt	Punkty otrzymają operacje, w ramach których przewidziano działania wpływające pozytywnie na rozwój obszaru w ujęciu szerszym niż rozwój przedsiębiorczości, tzn. rozwój kapitału społecznego oraz potencjału turystycznego i rekreacyjnego na obszarze LSR. Celem tego kryterium jest premiowanie operacji, które zakładają uzyskanie wartości dodanej w stosunku do celu i wskaźnika przedsięwzięcia związanego z rozwojem gospodarczym obszaru LGD. Działania założone w ramach operacji nie tylko będą realizować wymagany wskaźnik w ramach LSR, ale również pozytywnie wpływają lub oddziałują na inne cele. Kryterium odnosi się do warunku osiągnięcia możliwie jak najwyższego stopnia zintegrowania działań na obszarze objętym LSR, w szczególności w ramach PROW 2014-2020, a także innych obszarów tematycznych i programów. Weryfikacja kryterium nastąpi w oparciu o informacje zawarte we Wniosku o Przyznanie Pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD) oraz w Biznesplanie. Wnioskodawca powinien szczegółowo opisać w jaki sposób realizowana operacja pozytywnie wpłynie na rozwój kapitału społecznego na obszarze LSR i/lub rozwoju turystyki i rekreacji na obszarze LSR. **Operacja otrzyma 0 lub 5 lub 10 pkt.** **0 punktów otrzymuje operacja, która nie spełni żadnego z warunków.**
		3B. Rozwinięta turystyka i rekreacja na obszarze objętym LSR	5 pkt		

4	Operacja spełnia warunki dodatkowe	4A. Operacja będzie innowacyjna	5 pkt	0 pkt lub 5 pkt lub 6 pkt lub 10 pkt lub 11 pkt	Kryterium to odnosi się do diagnozy oraz wniosków z analizy SWOT, gdyż na etapie konsultacji i opracowania danych zastanych wskazano na następujące problemy: - niska konkurencyjność gospodarcza obszaru która może zostać zniwelowana przez zastosowanie innowacji, - dużym zagrożeniem dla obszaru jest pogorszenie stanu środowiska naturalnego, - małe wykorzystanie i rozpoznawalność produktów lokalnych. Spójność kryterium z diagnozą obrazuje ujęcie w celach lub przedsięwzięciach bądź innych kryteriach tych aspektów. Punkty otrzymają operacje, w ramach których przewidziano wprowadzenie rozwiązań innowacyjnych i/lub sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu i/lub zaplanowano wykorzystywanie lokalnych produktów rolnych. Premiowane będą operacje o wysokim poziomie atrakcyjności, w znaczący sposób wpływające na wzrost konkurencyjności lokalnego rynku poprzez wprowadzenie nowych/korzystnych dla środowiska metod/narzędzi/usług/produktów i/lub pełniejsze wykorzystanie lokalnych zasobów, jakimi są produkty rolne od lokalnych producentów. Weryfikacja nastąpi w oparciu o informacje zawarte we Wniosku o Przyznanie Pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD), biznesplanie (część IV. Opis wyjściowej sytuacji ekonomicznej podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, 4.1. Opis planowanej operacji – ogólne informacje o planowanej działalności gospodarczej, pole 7. Innowacyjność operacji) pole 8. Wpływ operacji na ochronę środowiska i pole 9. Wpływ operacji na przeciwdziałanie zmianom klimatu. W opisie, w szczególności w rozszerzonym opisie, odnosząc się do kryterium 4 w poszczególnych podkategoriach (4A, 4B, 4C) wnioskodawca powinien szczegółowo opisać i uzasadnić, w jaki sposób operacja spełnia dany warunek, wskazując w szczególności rozwiązania: narzędzia i/lub metody i/lub formy działań i/lub usługi i/lub produkty spełniające kryterium zgodnie z definicjami przedstawionymi poniżej. Innowacja to wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu, usługi, procesu), nowej metody organizacyjnej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem, nowatorskich, niestandardowych, o eksperymentalnym charakterze, w nietypowy sposób podchodzących do lokalnych zasobów, tradycji, przyczyniających się do pozytywnych zmian na obszarze przynajmniej 1 gminy wchodzącej w skład LGD. Minimalnym wymogiem zaistnienia innowacji jest, aby produkt, proces, metoda organizacyjna były nowe (lub znacząco udoskonalone) dla organizacji. Zalicza się tu produkty, procesy i metody, które dana organizacja opracowała jako pierwsza, oraz te, które zostały przyswojone od innych firm lub podmiotów. Innowacyjność należy rozpatrywać w odniesieniu do obszaru LSR jako całości lub jego części (np. gminy). Rozwiązania sprzyjające ochronie środowiska lub klimatu to m.in.: - zastosowanie w budownictwie materiałów termoizolacyjnych - zakup energooszczędnych maszyn urządzeń, narzędzi sprzętów - zastosowanie nowoczesnych technologii odzyskiwania ciepła - zastosowanie ekologicznych rozwiązań gospodarki odpadami - zastosowanie ekologicznych materiałów - wykorzystanie usług nie oddziałujących negatywnie na środowisko - promowanie walorów środowiska naturalnego - podnoszenie świadomości ekologicznej - promowanie postaw prośrodowiskowych i proklimatycznych przeciwdziałanie pogorszeniu stanu środowiska naturalnego i zmianom klimatycznym - inwestycje na obszarach Natura 2000 związane z ekoturystyką tworzenie zielonych miejsc pracy Lokalne produkty rolne to produkty produkowane przez producentów rolnych na obszarze objętym LSR. **Operacja otrzyma 0 lub 1 lub 5 lub 6 lub 10 lub 11 pkt.** **0 punktów otrzymuje operacja, która nie spełni żadnego z warunków.**
		4B. Operacja przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu	5 pkt		
		4C. Podstawę działalności będącej przedmiotem operacji będą stanowiły lokalne produkty rolne wytwarzane na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju	1 pkt		

5	Operacja stworzy więcej miejsc pracy niż wymagają tego warunki przyznania pomocy w wymiarze co najmniej:	5A. 0,5 etatu średniorocznego	2 pkt	0 pkt lub 2 pkt lub 4 pkt lub 6 pkt	Warunkiem przyznania pomocy jest utworzenie 1 miejsca pracy w wymiarze pełnego etatu średniorocznego. Punkty otrzyma operacja, w ramach której powstaną dodatkowe miejsca pracy. Wnioskodawca gwarantuje utrzymanie miejsca pracy przez co najmniej 3 lata od dnia wypłaty płatności końcowej. Kryterium premiuje operacje, które w znaczący sposób przyczynią się do osiągnięcia celu ogólnego 1. Rozwinięta przedsiębiorczość i zwiększone zatrudnienie na obszarze LSR oraz wskaźnika rezultatu liczba utworzonych miejsc pracy. Kryterium to odnosi się do zdiagnozowanego w LSR problemu jakim jest niewystarczająca liczba miejsc pracy na lokalnym rynku pracy, na obszarze objętym LSR. Weryfikacja kryterium nastąpi w oparciu o informacje zawarte we Wniosku o Przyznanie Pomocy (część B.III, 7.3 Wyliczenie wartości początkowej dla wskaźnika liczba utworzonych miejsc pracy – 7.3.4 Liczba miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty) planowanych do utworzenia w wyniku realizacji operacji, które należy utrzymać do dnia, w którym upłynie 3 lata od dnia wypłaty płatności końcowej) oraz w biznesplanie (część VIII. Wskazanie planowanych do utworzenia miejsc pracy). Zgodnie z wymogami Programu, wymagane minimum określone w warunkach przyznania pomocy wynosi 1 miejsce pracy w wymiarze pełnego etatu średniorocznego. **Kryterium rozłączne, operacja otrzyma 0 lub 2 lub 4 lub 6 pkt.** **0 punktów otrzymuje operacja, która nie spełni żadnego z warunków.**
		5B. 1 etatu średniorocznego	4 pkt		
		5C. 1,5 etatów średniorocznych	6 pkt		
6	Liczba mieszkańców w miejscowości, w której realizowana będzie operacja wynosi	6A. 500 osób ≤ X < 5 tys. osób	3 pkt	0 pkt lub 3 pkt lub 4 pkt lub 5 pkt	Punkty będą przyznawane operacji, której miejscem realizacji będzie miejscowość o określonej w kryterium liczbie mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na dzień 31.12.2015r. Kryterium premiuje operacje, które przyczynią się do osiągnięcia celu ogólnego 2. Rozwinięta przedsiębiorczość i zwiększone zatrudnienie na obszarze LSR Diagnoza obszaru wykazała, iż na terenach wiejskich dostęp do rynku pracy jest mocno ograniczony co w znacznym stopniu wpływa na poziom bezrobocia na terenach wiejskich. Kryterium te ma premiować operacje polegające na tworzeniu miejsc pracy na terenach wiejskich, przy czym im mniejsza miejscowość tym większa do uzyskania liczba punktów. Weryfikacja kryterium nastąpi na podstawie informacji zawartych we Wniosku o Przyznanie Pomocy (cześć B.III, punkt 8. Lokalizacja operacji (miejsce realizacji operacji) oraz na podstawie posiadanych przez LGD danych statystycznych z Urzędów Gmin dotyczących zameldowania na pobyt stały na dzień 31.12.2015r. Liczba mieszkańców miejscowości zostanie przyporządkowana do właściwego przedziału wskazującego wielkość miejscowości i na tej podstawie zostaną przyznane punkty. Przez miejscowość rozumie się jednostkę osadniczą lub inny obszar zabudowany odróżniający się od innych miejscowości odrębną nazwą, a przy jednakowej nazwie, odmiennym określeniem ich rodzaju. **Kryterium rozłączne, operacja otrzyma 0 lub 3 lub 4 lub 5 pkt.** **0 punktów otrzymuje operacja, która nie spełni żadnego z warunków.**
		6B. 200 osób ≤ X < 500 osób	4 pkt		
		6C. X < 200 osób	5 pkt		

7	Wnioskodawca skorzystał z doradztwa świadczonego w LGD	LGD posiada dokumentację potwierdzającą udział wnioskodawcy w doradztwie	15 pkt	0 pkt lub 15 pkt	Podczas diagnozy wykazano między innymi trudności beneficjentów z wypełnianiem dokumentacji aplikacyjnej – ujęcie tego kryterium pozwoli niwelować te problemy, w szczególności w związku ze zmianą warunków w stosunku do poprzedniego okresu programowania. Kryterium to pozwoli na podniesienie skuteczności wnioskodawców poprzez uniknięcie podstawowych błędów formalnych i merytorycznych w ramach planowanych operacji. W konsekwencji, umożliwi to sprawniejszą realizację wskaźników, a zatem również przedsięwzięć i celów: po skorzystaniu z doradztwa LGD wnioskodawcy będą mieli większą wiedzę, a ich wnioski będą lepszej jakości, więc będą sprawniej i w większym odsetku realizowane. Punkty otrzymają wnioskodawcy, którzy opracowując wniosek skorzystali z oferty doradztwa świadczonego przez LGD w ramach ogłoszonego naboru. Weryfikacja kryterium nastąpi na podstawie dokumentacji LGD - Karty doradztwa udzielonego przez LGD. Punkty otrzyma Beneficjent, który wziął udział w doradztwie w ramach naboru, w którym został złożony Wniosek o Przyznanie Pomocy. **Operacja spełniająca warunek otrzyma 15 pkt.** **0 punktów otrzymuje operacja, która nie spełni warunku.**
8.	Wnioskodawca przedstawił posiadane kwalifikacje, umiejętności, doświadczenie odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować	Wnioskodawca przedstawił informacje na temat swojej wiedzy, kwalifikacji i/lub doświadczenia	7 pkt	0 pkt lub 7 pkt	Kryterium wpłynie pozytywnie na zmniejszenie ryzyka niedotrzymania przez beneficjentów warunku prowadzenia działalności nieprzerwanie w czasie okresu związania z celem, poprzez wykazanie przygotowania merytorycznego do uruchomienia firmy, w szczególności w wybranej w ramach operacji branży. Preferowani będą wnioskodawcy lepiej przygotowani, co wpłynie pozytywnie na realizację celów w ramach LSR w skali długoterminowej. Punkty otrzymają operacje, w ramach których wnioskodawca przedstawi dodatkowe informacje na temat swojej wiedzy, kwalifikacji i/lub doświadczenia. Weryfikacja nastąpi w oparciu o informacje zawarte we Wniosku o Przyznanie Pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD) lub Biznesplanie (pole 2.3 Stan przygotowań do podjęcia/rozwijania działalności gospodarczej i jej wykonywania) oraz przedłożone dokumenty. Punkty otrzyma Beneficjent, który wykaże przygotowanie merytoryczne do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności w wybranej przez siebie branży, w co najmniej jednym ze wskazanych zakresów kompetencje/kwalifikacje i/lub doświadczenie. Wnioskodawca przedstawił dokumenty potwierdzające posiadanie wiedzy w zakresie uruchamianej działalności. Weryfikacja nastąpi w oparciu o dokumenty załączone do wniosku: certyfikaty, dyplomy ukończenia kursów, szkoleń, kierunków studiów etc. bezpośrednio związanych z planowaną do podjęcia działalnością Liczba dokumentów złożonych w ramach danej kategorii nie ma wpływu na liczbę punktów Wnioskodawca przedstawił dokumenty potwierdzające posiadanie doświadczenia zawodowego zakresie uruchamianej działalności. Weryfikacja nastąpi w oparciu o dokumenty załączone do wniosku: świadectwa pracy, umowy o pracę, cywilnoprawne, umowy wolontariackie itp. potwierdzające doświadczenie w danej branży. **Operacja spełniająca warunek otrzyma 7 pkt.** **0 punktów otrzymuje operacja, która nie spełni kryterium.**
9	**Czas realizacji operacji**	9A. Do 6 miesięcy	7	0 pkt lub 3 pkt Lub 5pkt lub 7 pkt.	Preferuje się operacje o najkrótszym planowanym czasie realizacji (liczonym od podpisania umowy do złożenia wniosku o płatność ostateczną). Weryfikacja nastąpi w oparciu o informacje zawarte we wniosku o przyznanie pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD) oraz o dokument dostarczony przez wnioskodawcę: *Oświadczenie o planowanym czasie realizacji operacji.* **Operacja otrzyma 3 pkt. lub 5 pkt lub 7 pkt.** **0 punktów otrzymuje operacja, która nie spełni żadnego z warunków.**
		9B. Do 9 miesięcy	5		
		9C. Do 12 miesięcy	3		

10.	W dniu składania wniosku Wnioskodawca jest zameldowany nieprzerwanie na pobyt stały lub czasowy na obszarze objętym LSR od co najmniej 12 miesięcy.	Wnioskodawca przedstawił zaświadczenie o zameldowaniu stałym lub czasowym wskazujące na okres zameldowania.	7 pkt	0 pkt lub 7 pkt	Punkty otrzyma Beneficjent, który jest zameldowany na obszarze LSR przez okres co najmniej 12 miesięcy. Weryfikacja nastąpi w oparciu o: - informacje zawarte we wniosku o przyznanie pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD); - dokument przedstawiony przez Wnioskodawcę – Zaświadczenie z właściwej Ewidencji Ludności o miejscu pobytu stałego lub czasowego, wystawione nie wcześniej niż 1 miesiąc przed złożeniem Wniosku o Przyznanie Pomocy. **Operacja spełniająca warunek otrzyma 7 pkt.** **0 punktów otrzymuje operacja, która nie spełni kryterium.**

Maksymalna liczba punktów: 81 pkt
Minimalna liczba wymagana: 32 pkt